

SOLUTIE PENTRU LICHIDAREA PROTOCOALELOR – Dauna totala pentru Statul paralel. Avocatul Danut Ioan Bugnariu propune o varianta pentru anularea efectelor protocoalelor: „O solutie legislativa interna, de tipul unei revizuiri, pentru ca persoanele afectate de utilizarea protocoalelor sa poata solicita redeschiderea si rejudicarea proceselor in care au fost condamnate... Situatiia devine grava atunci cand aceste instrumente nelegale sunt aplicate si produc efecte concrete in cauze penale“

Lumea Justitiei a realizat un interviu cu avocatul Danut Ioan Bugnariu (foto), partener al Zamfirescu Racoti & Partners, una dintre cele mai cunoscute si profesioniste societati de avocati din Romania. Ideea interviului a venit dupa ce avocatul Bugnariu s-a intors in ZRP, dupa 15 ani, pentru a coordona practica de drept penal al afacerilor din cadrul societatii de avocati. Tinand cont de experienta avocatului Danut Ioan Bugnariu in acest domeniu, am dorit sa aflam de la acesta **cat de importanta este pentru Romania crearea unor reguli de drept la nivelul Uniunii Europene pentru a se putea vorbi despre notiunea de drept european penal, in sensul de tratate-legi, astfel incat problemele care pot aparea in cadrul unor companii multinationale sa fie solutionate mai facil. De asemenea, in cadrul interviului realizat cu avocatul Danut Ioan Bugnariu am abordat si **problema duratei litigiilor penale, vorbind despre masurile care pot fi luate pentru ca aceasta sa fie redusa, astfel incat sa se evite blocarea activitatii societatilor comerciale aflate in litigii.****

Ca un bun cunoscator al legislatiei romane, dar si ca atent observator al evenimentelor din ultimii ani din sfera Justitiei, nu am putut sa nu il intrebam pe avocatul Bugnariu **ce opinie are despre protocoalele incheiate in Romania de diferite institutii ale Statului, care au facut posibila crearea de noi „legi de functionare“ in parchete si unele instante, chiar si la Inalta Curte.** Raspunsul avocatului Danut Ioan Bugnariu a venit prompt si a vizat esenta efectelor protocoalelor, respectiv **constitutionalitatea si legalitatea acestor „instrumente nelegale“; cum le-a numit reprezentatul ZRP, care au produs si poate inca produc efecte concrete in cauze penale, respectiv probe care au stat la baza unor solutii de condamnare.**

In acest sens, avocatul Danut Ioan Bugnariu si-a exprimat speranta ca in cel mai scurt timp va putea fi gasita „o solutie legislativa interna, de tipul unei revizuiri, pentru ca persoanele afectate de utilizarea protocoalelor sa poata solicita redeschiderea si rejudecarea proceselor in care au fost condamnate“.

Prezentam in continuare interviul realizat cu avocatul Danut Ioan Bugnariu, partener al Zamfirescu Racoti & Partners:

Cum credeti ca se poate incheia povestea protocoalelor? Si mai ales, cum pot fi surmontate efectele lor?

Practica judiciara a abordat deja, in cateva cazuri mediatizate, problemele generate de existenta si utilizarea protocoalelor, stabilind caracterul nelegal al acestora si excluderea probelor obtinute in baza lor. Exista si demersuri de atacare a protocoalelor in contencios administrativ. Cu siguranta, atat Curtea Constitutionala, cat si instantele europene (CEDO, Curtea de Justitie a Uniunii Europene) vor avea un cuvant de spus in aceasta privinta. De asemenea, sper ca se va gasi o solutie legislativa interna, de tipul unei revizuiri, pentru ca persoanele afectate de utilizarea protocoalelor sa poata solicita redeschiderea si rejudecarea proceselor in care au fost condamnate.

Dat fiind noua calitate pe care o detineti in cadrul ZRP, aceea de partener si coordonator al departamentului de drept penal, va rugam sa ne precizati ce inseamna pentru dumneavoastra munca in echipa, in cadrul unei societati de avocatura precum ZRP? Care sunt beneficiile pentru justitiabilii care apeleaza la serviciile dvs a unui astfel de mod de lucru.

La ZRP, munca in echipa este promovata in fiecare department, fiind considerata esentiala pentru performanta. Impreuna suntem mai buni. La nivel de firma am implementat inca de la inceput o procedura de lucru integrata, care presupune crearea unor echipe pluridisciplinare in cadrul fiecarui proiect, cooperarea stransa intre departamente pentru asigurarea unei activitati coerente ?i derularea unor intalniri si training-uri periodice comune. In ceea ce priveste departamentul de drept penal, lucram in echipe multidisciplinare, iar fiecare proiect determina componenta echipei. De regula, selectam colegi din departamentele de civil, comercial, fiscal, etc. Clientii gasesc la noi orice specialitate juridica necesara solutionarii litigiilor, dar si a problemelor de consultanta juridica cu care se confrunta. De exemplu, un dosar de evaziune fiscala, care presupune si un litigiu fiscal, este instrumentat prin crearea unei echipe mixte fiscal – penal, iar daca intervin schimbari la nivelul managementului sau asociatilor societatii implicate, din acest punct intervin si colegii de la consultanta.

Tinand cont de experienta dvs in materia consultantei si a litigiilor, cu specializare in domeniul dreptului penal al afacerilor, spuneti-ne va rog, cum poate fi redusa durata litigiilor penale, astfel incat sa se evite blocarea activitatii societatilor comerciale aflate in litigii? Va intreb acest lucru intrucat foarte multe societati comerciale se confrunta cu sechestre si alte masuri asiguratorii, fiind evident astfel ca activitatea lor este cel putin ingreunata, daca nu chiar blocata.

O societate care se confrunta cu sechestrarea bunurilor sau blocarea conturilor in cadrul procesului penal trebuie, in primul rand, sa aiba in vedere contestarea masurilor respective. In al doilea rand, daca masurile se mentin, sa solicite eventual mutarea acestor masuri de pe conturi pe anumite bunuri pentru a-si pastra fluxurile financiare necesare desfasurarii activitatii. Nu in ultimul rand, sa prezinte cat mai repede si documentat, prin intermediul avocatilor si specialistilor in fiscalitate, o imagine cat mai exacta a operatiunilor financiar-contabile organelor judiciare pentru a clarifica speta, in acest fel fiind scurtata perioada in care organele judiciare pot emite solutia in dosar. Adicional, se poate recurge, pentru reducerea duratei dosarelor penale in ancheta, la o cerere in instant, numita contestatia privind durata procesului penal, in urma careia instanta poate fixa un termen pentru solutionarea dosarului.

Ce masuri credeti ca ar trebui sa adopte Statul roman pentru sprijinirea acestor societati comerciale, si pentru evitarea unei situatii in care s-ar ajunge la faliment, lucru care ar determina poate pierderea locurilor de munca a sute de oameni, urmata de intrarea lor in somaj?

In esenta, ar fi necesare doua masuri: inlaturarea obligativitatii instituirii sechestrului si a popririlor, si instituirea acestora cu prioritate pe bunuri, si nu pe conturi, astfel incat plata salariilor si cheltuielile strict necesare desfasurarii activitatii sa nu fie afectate de sechestrul. Nu exista insa un cadru legislativ creat in acest sens, fiind necesare modificari la nivelul Codului de procedura penala. In unele cazuri, din punct de vedere practice, organele judiciare au in vedere aceste aspecte, dar nu este suficienta practica izolata, repet, sunt necesare modificari legislative.

Cat de importanta este preventia in cadrul unei societati comerciale, daca ne referim la personalul angajat, dar si la partenerii de afaceri. Credeti ca este necesara implementarea unui sistem de verificare a acestora inainte de a se incepe o colaborare? Daca da, ce ar trebui sa prevada o astfel de verificare?

Anterior incheierii contractului individual de munca, angajatorul are obligatia de a intocmi un dosar personal pentru fiecare dintre salariati, in care este inclus si certificatul de cazier judiciar – o conditie la angajare in multe companii de pe plan local. Angajatorii ar trebui sa fie insa mai vigilenți si sa extinda procedura de verificare a viitorilor salariati, in special daca este vorba despre candidati pentru pozitii de management sau alte pozitii –cheie din companie. Ar trebui verificate in bazele de date specializate si in mediul online date despre alte litigii penale necuprinse in certificatul de cazier judiciar, la care sa se adauge verificarea referintelor si a reputatiei candidatului. Verificarea timpurie poate scuti compania de investigatii ulterioare pentru fraudă. In cazul societatilor parteneri de afaceri, este indicat sa se realizeze o verificare a societatii ca persoana juridica si sa se aiba in vedere si evaluarea asociatilor, administratorilor si directorilor acesteia. Abordarea preventiva este importanta pentru ca, de exemplu, o companie poate stii de la bun inceput, daca un anumit partener de afaceri sau un viitor angajat are o serie de probleme juridice penale sau cu conotatii penale, si are posibilitatea sa nu se angajeze in relatii paguboase cu astfel de persoane. Cu toate acestea, preventia nu este larg raspandita, companiile preferand sa abordeze problema fraudelor numai dupa aparitia acestora, ceea ce conduce la costuri mai ridicate fata de o investitie initiala

in preventie.

Romania tinde sa devina un hub pentru multinationale, in tara noastra facandu-si aparitia in ultimii ani mai multe societati de acest tip. Tinand cont de legislatia romana, de normele europene si internationale, si mai ales, de problemele care pot aparea in cadrul unor astfel de companii, credeti ca ar fi necesar sa se oficializeze notiunea de drept european penal, in sensul de tratate-legi, care sa creeze reguli de drept la nivelul Europei pentru acest domeniu?

Un drept penal european comun pentru toate statele membre ar fi ideal, insa este putin probabil sa dispunem de o asemenea platforma in viitorul apropiat. In prezent, avem la dispozitie instrumente de procedura extrem de utile in cooperarea in materie penala intre state, cum ar fi mandatul european de arestare sau ordinul european de ancheta, de curand implementate si in Romania.

Prin ordinul european de ancheta, de exemplu, organele judiciare dintr-o tara membra UE pot solicita organelor judiciare din Romania efectuarea anumitor acte de urmarire penala pe teritoriul romanesc, caz in care persoanele vizate de actele respective de urmarire (de exemplu: audieri) vor avea nevoie de asistenta juridica specializata atat in tara respectiva, cat si in Romania. Acest lucru poate fi realizat de catre avocatii sau societatile specializate in astfel de proceduri, care fac parte si din retele juridice internationale.

Extrapoland, pentru ca vorbim despre crearea unor reguli de drept, nu pot sa nu va intreb ce parere aveti despre protocoalele din Romania, care s-au transformat in adevarate legi de functionare in parchete si unele instante, chiar si la Inalta Curte?

Specialistii ridica numeroase semne de intrebare cu privire la constitutionalitatea si legalitatea acestor instrumente, iar faptul ca au fost sau continua sa fie scoase treptat din vigoare demonstreaza existenta unor reale probleme in aceasta materie. Situatia devine grava atunci cand aceste instrumente nelegale sunt aplicate si produc efecte concrete in cauze penale, respectiv probe care au stat la baza unor solutii de condamnare.

Cum credeti ca se poate incheia povestea protocoalelor? Si mai ales, cum pot fi surmontate efectele lor?

Practica judiciara a abordat deja, in cateva cazuri mediatizate, problemele generate de existenta si utilizarea protocoalelor, stabilind caracterul nelegal al acestora si excluderea probelor obtinute in baza lor. Exista si demersuri de atacare a protocoalelor in contencios administrativ. Cu siguranta, atat Curtea Constitutionala, cat si instantele europene (CEDO, Curtea de Justitie a Uniunii Europene) vor avea un cuvnt de spus in aceasta privinta. De asemenea, sper ca se va gasi o solutie legislativa interna, de tipul unei revizuirii, pentru ca persoanele afectate de utilizarea protocoalelor sa poata solicita redeschiderea si rejudecarea proceselor in care au fost condamnate.